

ĐẶC ĐIỂM MÀU SẮC TRONG MINH HOẠ “ĐẾ MÈN PHIÊU LƯU KÝ” PHIÊN BẢN TRUYỆN TRANH DO HOẠ SĨ TẠ HUY LONG THỰC HIỆN

I NGUYỄN THỊ HUỆ

Email: nguyenhueartist@gmail.com

Đại học CMC

COLOR FEATURES IN THE ILLUSTRATION “CRICKET'S ADVENTURE CHRONICLES” COMIC VERSION MADE BY ARTIST TA HUY LONG

TÓM TẮT

ABSTRACT

Màu sắc là hiện tượng phong phú nhất mà con người nhận biết được nhờ có ánh sáng, cũng là biểu hiện phức tạp nhất của nhận thức và cảm thụ thị giác. Màu sắc phụ thuộc vào ba yếu tố: ánh sáng, đối tượng được quan sát (luôn có sự hấp thụ và phản xạ ánh sáng), chủ thể quan sát (với các cấp độ khép - mở của mắt). Do đó, màu sắc gây ấn tượng mạnh hơn hình khối. Với vẻ đẹp huyền ảo nhờ ánh sáng liên tục biến đổi, màu sắc luôn mang lại niềm hứng khởi, niềm vui vô tận cho các chủ thể. Đối với họa sĩ nói chung và họa sĩ thiết kế đồ họa nói riêng thì màu sắc rất quan trọng, màu sắc luôn bộc lộ được cảm xúc, tâm trạng, thông điệp, ý tưởng của người thiết kế. Để rồi hình thành nên nội dung, ý tưởng giúp tác phẩm của mình hiệu quả, thỏa mãn được nhu cầu của người thưởng thức. Màu sắc được coi như phần hồn, là phần quan trọng bên cạnh hình ảnh, chữ viết và những yếu tố thẩm mỹ khác.

Từ khóa: : Đế Mèn phiêu lưu ký, màu sắc, truyện tranh

Color is the most diverse phenomenon that humans perceive due to light. It is also the most complex expression of visual cognition and perception. Color depends on three factors: light, the observed object (which always absorbs and reflects light), and the observer (with various levels of eye sensitivity). Therefore, color leaves a stronger impression than shape. With its ever-changing, ethereal beauty due to continuous variations in light, color always brings boundless inspiration and joy to individuals. For artists in general, and graphic designers in particular, color is crucial. It reveals emotions, moods, messages, and ideas of the designer. Ultimately, it shapes the content and ideas, ensuring effective communication and satisfying the audience's needs. Color is considered the soul, alongside imagery, typography, and other aesthetic elements.

Keywords: *The Adventure of Cricket, color, comic*

Mở đầu

Màu sắc là cảm giác mang đến cho hệ thần kinh của người từ sự kết hợp tín hiệu của ba loại tế bào cảm thụ màu ở mắt người. Cảm giác này cũng bị ảnh hưởng "dài hạn" từ trí nhớ lưu lại quá trình học hỏi từ khi lớn lên trong xã hội, và "ngắn hạn" bởi các hiệu ứng ánh sáng của phong nền. Trong thế giới muôn màu muôn vẻ của sách, mảng truyện tranh luôn nổi bật với sự đa dạng không chỉ về thể loại mà phong phú đa sắc cả về các yếu tố đồ họa như màu sắc, chữ, hình khối, kiểu dáng, chất liệu... Để các độc giả chấp nhận hình thức cuốn sách trước hết là đáp ứng những đặc điểm tâm lý và nhu cầu thẩm mỹ của các em sách cũng bao gồm nhiều thể loại khác nhau như văn học, thơ ca, các thể loại truyện sách khám phá khoa học, sách giáo khoa, sách thảo khảo... mỗi thể loại sách mang tính chất riêng nhưng màu sắc sử dụng trong bìa sách thiếu nhi cần bắt mắt, tươi vui, sử dụng màu sắc phong phú nhưng hòa sắc đơn giản, rõ ràng.

Màu sắc trong Từ điển mỹ thuật phổ thông được tác giả Đặng Thị Bích Ngân nêu: “Màu sắc là đáp ứng của thị giác đối với những bước sóng của ánh sáng mặt trời được xác định như là đỏ, lục, xanh ...; Những phẩm chất có tính vật lý của cường độ, sắc độ và sự chuyển màu”

Đối với họa sĩ nói chung và họa sĩ thiết kế đồ họa nói riêng thì màu sắc rất quan trọng, màu sắc luôn bộc lộ được cảm xúc, tâm trạng, thông điệp, ý tưởng của người thiết kế. Để rồi hình thành nên nội dung, ý tưởng giúp tác phẩm của mình hiệu quả, thỏa mãn được nhu cầu của người thưởng thức. Màu sắc được coi như phần hồn, là phần quan trọng bên cạnh hình ảnh, chữ viết và những yếu tố thẩm mỹ khác. Do đó để việc thiết kế đạt hiệu quả cao, việc đầu tiên yêu cầu các họa sĩ thiết kế phải hiểu biết và nắm bắt được những nguyên lý cơ bản của màu sắc, để vận dụng một cách tốt nhất ý tưởng của mình vào thiết kế đồ họa.

ARTS

1. Vai trò của màu sắc trong minh họa sách, truyện thiếu nhi

Màu sắc là ngôn ngữ tiếp cận người xem một cách nhanh nhất, hiệu quả nhất. Thông qua các biểu hiện của màu sắc người xem có thể cảm nhận được thông tin, nội dung, ở các trạng thái khác nhau: nhẹ nhàng, sôi nổi, mạnh mẽ hay trầm buồn ... đều có thể cảm nhận được qua tín hiệu của màu sắc.

Màu sắc đã trở thành một yếu tố tất yếu trong tiềm thức của con người và đi sâu vào cuộc sống của mỗi con người. Màu sắc chi phối tất cả các ngành trong cuộc sống từ kiến trúc, hội họa, đồ họa, thời trang, tạo dáng công nghiệp, đồ chơi, nội thất cho đến gốm, sơn mài, điêu khắc...

Trong minh họa sách dành cho thiếu nhi, màu sắc có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Nó là yếu tố gây chú ý đầu tiên với độc giả. Nó có thể nhận biết từ rất xa và tầm lan tỏa lớn. Vấn đề không phải cứ dùng màu sắc sặc sỡ là đẹp mà phải dùng màu chính xác và phù hợp. Mỗi màu khi đặt cạnh nhau cũng gây cảm giác khác nhau. Chúng có thể hỗ trợ nhau, có thể triệt tiêu nhau. Có rất nhiều cách để hòa sắc trong thiết kế như tương đồng hay tương phản, hòa sắc nóng hay hòa sắc lạnh.

Đối với sách, màu sắc cũng giống như hình ảnh. Nó phải được sử dụng một cách hợp lý và xuyên suốt, tạo sự đồng bộ và thống nhất cho cuốn sách. Vì màu sắc có khả năng biểu đạt về không gian, nhiệt độ, chuyển động xa gần, sáng tối, nên được các nhà họa sỹ triệt để sử dụng để tạo ra không khí của thời gian, không gian, từng vùng, từng miền, hay của một dân tộc nào đó.

Màu sắc của sách thường được sử dụng phù hợp với độ tuổi độc giả, phù hợp với đặc điểm của nhân vật, với không gian, bối cảnh vùng miền, với thời gian cụ thể: xa, gần...

Những gam màu hòa sắc dịu nhẹ như xanh lá cây xanh, da trời, màu hồng, tím lại mang đến cho trẻ cảm giác bình yên dễ chịu còn màu trắng mang lại đến cảm giác an toàn. Trong bìa sách thiếu nhi cần tránh dùng màu ảm đạm u buồn như màu xám, màu đen tạo ra những hiệu ứng tâm lý không tốt cho trẻ.

2. Đặc điểm màu sắc trong minh họa truyện ngắn “Đế mèn phiêu lưu ký” phiên bản truyện tranh của họa sĩ Tạ Huy Long

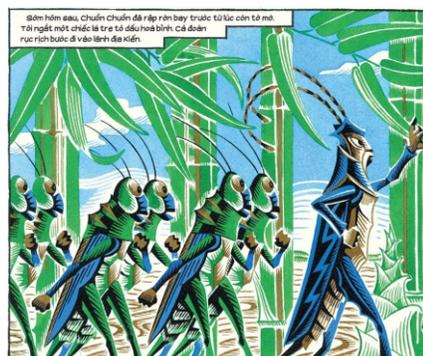
“Đế Mèn phiêu lưu ký” là một tác phẩm văn xuôi đặc sắc và nổi tiếng của nhà văn Tô Hoài, viết về loài vật và dành cho lứa tuổi thiếu nhi. Tác phẩm này đã được chuyển thể thành truyện tranh với sự minh họa sinh động của họa sĩ Tạ Huy Long. Đây là tác phẩm đặc biệt đầu tiên được chuyển thể từ truyện ngắn thành tác phẩm truyện tranh đặc biệt, ấn tượng.

Dưới bàn tay tài hoa của họa sĩ Tạ Huy Long, truyện tranh “Đế Mèn phiêu lưu ký” cùng với nội dung cốt truyện gốc của nhà văn Tô Hoài đã được tái hiện một cách đẹp đẽ và độc đáo. Với hơn 500 khung tranh, trong đó có rất nhiều tranh khổ lớn, họa sĩ Tạ Huy Long đã làm sống động thêm tác phẩm bất hủ này. “Đế Mèn phiêu lưu ký” của họa sĩ Tạ Huy Long được thể hiện với màu sắc tinh tế để tạo nên không gian và chuyển tải được thông điệp của truyện qua ngôn ngữ tạo hình sống động.

Màu xanh trong truyện tranh “Đế Mèn phiêu lưu ký” của họa sĩ Tạ Huy Long được sử dụng một cách tinh tế để tạo nên không gian và tôn vinh nội dung của tác phẩm. Màu xanh được sử dụng trong minh họa truyện một cách cụ thể: Cảnh vật tự nhiên: Màu xanh thường xuất hiện trong các khung tranh miêu tả cảnh vật tự nhiên như rừng, sông, và đồng cỏ. Với sắc xanh, họa sĩ tạo ra không gian mở rộng, thanh bình và hòa quyện. Cảnh rừng xanh mướt, dòng sông mênh mông, và bãi cỏ mềm mại được thể hiện, với khung cảnh cực kỳ gần gũi, gần gũi thiên nhiên làm cho độc giả cảm thấy rất thật khi bước chân vào thế giới của Đế mèn và của truyện tranh.

Màu xanh còn tượng trưng cho sự sống; Trong truyện, Đế Mèn phiêu lưu qua nhiều cảnh vật tự nhiên, và màu xanh giúp tạo nên sự sống động và hứng thú cho độc giả. Màu xanh còn được kết hợp với màu nâu, cam hoặc vàng để tạo ra sự tương phản. Sự kết hợp này giúp tôn vinh cảnh vật và nhân vật, làm nổi bật các chi tiết quan trọng trong nội dung cốt truyện.

Tâm hồn của Đế Mèn: Đế Mèn, mặc dù bướng bỉnh và kiêu ngạo, cũng có một tâm hồn nhạy bén. Màu xanh có thể tượng trưng cho sự tinh tế, sâu sắc và khám phá của Đế Mèn trong cuộc hành trình phiêu lưu.

ARTS

Sắc đen và xám: Đen và xám thường xuất hiện trong các khung tranh miêu tả những tình huống căng thẳng, khó khăn hoặc đen tối. Chúng tạo ra sự tương phản và tạo nên bầu không khí huyền bí. Thường xuất hiện trong các tình huống bí ẩn, đen tối hoặc căng thẳng; Khi Dế Mèn đối mặt với những thử thách khó khăn, màu đen có thể tạo ra sự áp lực và huyền bí. Màu đen cũng tượng trưng cho sự nguy hiểm. Trong truyện, khi Dế Mèn đối đầu với kẻ thù hoặc những tình huống nguy hiểm, màu đen giúp tạo ra sự căng thẳng và tạo nên bầu không khí đầy thách thức.

Màu xám xuất hiện trong các khung tranh miêu tả những tình huống trầm lắng, suy tư hoặc tương phản. Khi Dế Mèn đứng trước quyết định quan trọng hoặc suy nghĩ về cuộc hành trình, màu xám có thể tạo ra sự trầm lắng và tạo nên bầu không khí tĩnh lặng. Màu xám tượng trưng cho sự phân vân và sự chờ đợi. Dế Mèn, như một nhân vật thông minh và tinh tế, thường phải đối mặt với những quyết định khó khăn. Màu xám giúp thể hiện tâm hồn phân vân và sự đợi chờ của nhân vật.

Màu sắc trong truyện tranh “Dế Mèn phiêu lưu ký” không chỉ là hình ảnh mà còn là ngôn ngữ tinh tế để truyền đạt thông điệp và tạo nên sự đa dạng trong trải nghiệm đọc của độc giả. Trong các trang minh họa của Tạ Huy Long màu sắc là một yếu tố quan trọng tạo sự thành công rất lớn với ngành minh họa truyện tranh của Việt Nam nói riêng và của thế giới nói chung thông qua ngôn ngữ biểu tượng. Tạ Huy Long đã sử dụng màu nước một cách điêu luyện để tạo ra các bức tranh minh họa. Những tông màu nhẹ nhàng, tươi sáng và mềm mại đã làm cho thế giới Dế Mèn trở nên sống động và hấp dẫn.

Họa sĩ Tạ Huy Long đã tạo nên một thế giới màu sắc đầy phong cách và sáng tạo trong tác phẩm Dế Mèn phiêu lưu ký, làm cho câu chuyện trở nên đặc biệt và đáng nhớ. Với những gam màu lạnh kết hợp các gam màu nóng tạo sự tương phản, thay đổi trạng thái, cảm xúc, khả năng của các nhân vật và những chuyển biến thay đổi, trưởng thành của các nhân vật và các bối cảnh khác nhau. Từ những cách lựa chọn sử dụng màu sắc cho mỗi phân đoạn, mỗi trang trong cuốn truyện tranh, như mở ra những điều kì diệu, gần gũi từ thiên nhiên, loài vật và các thế giới sinh sống quanh chúng ta. Sự lựa chọn sử dụng màu sắc rất riêng đã tạo nên lối minh họa độc đáo và ấn tượng trong bản truyện tranh của Dế Mèn phiêu lưu ký.

Kết luận

Qua những đặc điểm ấn tượng về màu sắc trong bản truyện tranh “Dế Mèn phiêu lưu ký”, bên cạnh các yếu tố đường nét, bố cục và cách thức thể hiện các nguyên lý tạo hình mang tính sáng tạo; họa sĩ Tạ Huy Long đã thổi hồn trong từng nhân vật, bối cảnh, từng giai đoạn của Dế Mèn nhân cách hóa như một cốt cách tâm hồn con người Việt Nam tự hào, gần gũi và vô cùng kiêu hãnh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Hữu Khoa (1997), *Họa sĩ với hướng tìm mới cho tranh truyện thiếu nhi, Luận văn tốt nghiệp đại học, Đại học mỹ thuật Việt Nam, Hà Nội.*
2. Nguyễn Hồng Hưng (2012), *Nguyên lý design thị giác, Nxb Đại học Quốc gia, Tp. Hồ Chí Minh.*
3. Đặng Thị Bích Ngân (2002), *Từ điển thuật ngữ Mỹ thuật phổ thông, Nxb Giáo dục, Hà Nội.*
4. Hoàng Ngân (2008), “*Graffiti Hội họa đường phố*”, *Tạp chí Nghiên cứu Mỹ thuật, (2), tr.73-75.*
5. Lê Huy Văn, Trần Văn Bình (2000), *Lịch sử Design, Nxb Mỹ thuật, HN.*
6. Lê Huy Văn (2012), *Cơ sở phương pháp luận Design, Nxb Mỹ thuật, HN.*